

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Главен държавен здравен инспектор

Изх. № 74-01-27/11.03.20 г.

ДО
Д-Р ИВАН МАДЖАРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БЛС
БУЛ. "АКАД. ИВАН ГЕШОВ" № 15
1431 ГР. СОФИЯ
ЕЛЕКТРОННА ПОЩА: blsus@blsbg.com

Д-Р НИКОЛАЙ ШАРКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БЗС
БУЛ. „ВИТОША“ № 12, ЕТ. 6
1000 ГР. СОФИЯ
ЕЛЕКТРОННА ПОЩА: office@bzs.bg

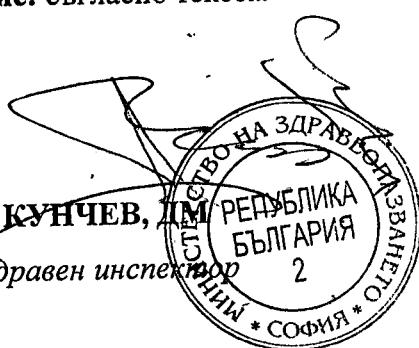
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Във връзка със създадената епидемична обстановка от нов Коронавирус SARS-CoV-2 (2019-nCoV), приложено изпращаме Ви за ползване от лечебните заведения преведено и адаптирано ръководство на Световната здравна организация – „COVID-19: Комуникация на риска. Ръководство за здравни заведения“.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ КУНЧЕВ, ДМ
Главен държавен здравен инспектор

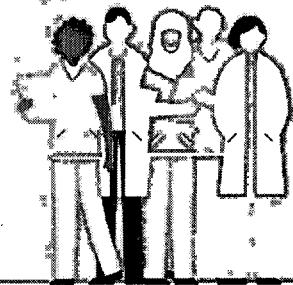

COVID -19

Комуникация на риска

Ръководство за

здравни заведения

Това ръководство осигурява на управителите на здравни заведения и на здравните работници обзор на ключовите действия, необходими за опазване на здравето и безопасността на работното място.

Този инструментариум е създаден така, че да бъде лесно редактиран, отпечатан и споделен. Оформлението е подходящо за всеки размер хартия ISO (A4, A3, A2).

Изображените и текстът са разделени, така че оформлението може да се регулира в зависимост от изискванията.

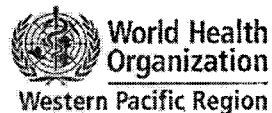
За да отпечатате, експортирайте файловете като PDF или PNG и из pratете към принтера. За печат без гранични полета изображението може да бъде мащабирано, за да пасне на зоната за печат, и да бъде подрязано по краищата.

Превод и адаптация от Национален център по обществено здраве и анализи,
Колабориращ център на СЗО по здраве при работа

COVID-19

Комуникация на риска

Ръководство за здравни заведения

Въведение

На 30 януари 2020 г. СЗО обяви разпространението на нов коронавирус (COVID-19) за спешна ситуация в областта на общественото здравеопазване. Отговорът на COVID-19 изисква критична готовност и реакция, която включва информация, процедури и инструменти, необходими за безопасна и ефективна работа на здравните работници и управлението на здравните заведения.

Здравните работници играят критична роля в овладяване на разпространението на COVID-19 и са основа на превантивните дейности на всяка държава за ограничаване разпространението на болестта. На първа линия здравните работници осигуряват необходимата грижа за пациенти със съмнение или потвърден COVID-19, често в условия, които ги поставят на изпитание. Те са изправени пред по-големи рискове от потенциална инфекция с COVID-19 в усилията им да защитят обществото.

Те могат да бъдат изложени на опасности като психологически дистрес, умора, професионален бърнаут или стигма. СЗО оценява тази съществена основна дейност, както и значението и отговорността за защита на работната сила в здравеопазването.

Цел

Целта на това ръководство е да се предпазят здравните работници от инфекция и да предотврати потенциалното разпространение на COVID-19 в здравните заведения. То съдържа серия от опростени напътствия и напомняния въз основа на по-задълбочените технически указания на СЗО за превенция и контрол на инфекциите в здравните заведения в контекста на COVID-19:

„Превенция и контрол на инфекциите по време на здравни грижи при съмнение за коронавирус (nCoV)“ (25 януари 2020 г.). Вижте техническите указания на СЗО за изчерпателна информация.

Предназначение

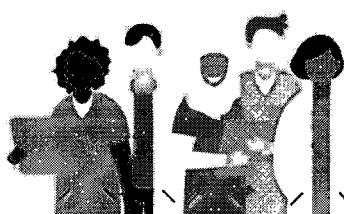
Това ръководство е предназначено за здравни работници и за управители на здравни заведения и може да бъде споделяно чрез мрежи от здравни специалисти и директно към звената на здравеопазването. Министерството на здравеопазването във вашата страна може да изпрати този пакет на всички държавни болници и здравни заведения. Копия трябва да бъдат изпратени до частни практикуващи лекари, медицински, сестрински и акушерски асоциации за споделяне и публикуване, ако е подходящо. Материалите могат да бъдат адаптирани към местните езици и поставени в здравни заведения, където те да са лесно достъпни като напомняния за здравните работници.

Съдържание

Ръководството за комуникация на риска от COVID-19 за здравни заведения съдържа седем продукта:

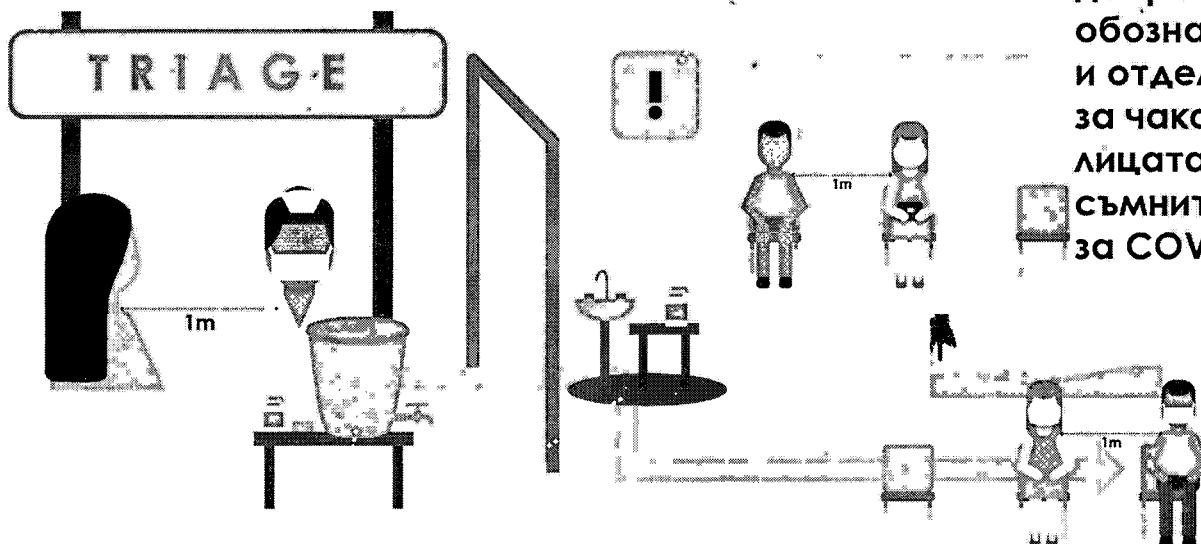
No.	Формат	Заглавие на продукта	Основна насоченост	Употреба в
1	Постер	Подготовка за COVID-19 във вашето здравно заведение	Ръководството на здравното заведение	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете в здр. заведение на видимо място за целия персонал
2	Постер	Управление на потока пациенти със съмнение или потвърден COVID-19 във вашето здр. завед.	Ръководството на здравното заведение	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете в здр. заведение на видимо място за целия персонал
3	Постер	Заштита от COVID-19 при работа	Здравни работници	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете в здр. заведение на видимо място (напр. на входа / изхода към изолац. отделение)
4	Флайер	Общуващ с пациенти със съмнение или потвърден COVID-19	Здравни работници	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете на пункта за медицински триаж и на receptionата.
5	Флайер	Информационен лист за COVID-19	Пациенти и посетители	Разпечатан и достъпен на reception и пункта за медицински триаж
6	Постер	Справяне със стреса	Целия здравен персонал	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете в здравното заведение на видимо място за целия персонал (напр. в кухнята или трапезарията).
7	Постер	Моите 5 важни момента, при които се изисква хигиена / измиване/ на ръцете	Целия здравен персонал	Разпространете при обучение на персонала и събрания. Поставете в здравното заведение на видимо място (напр. на входа/изх. към изолац. отделение).

Новият коронавирус **COVID-19**

За: Ръководството на здравното заведение
Подготовка за COVID-19
във вашето здравно заведение

Да има пункт за триаж на входа на здравното заведение, пред всяко място за чакане, за скрининг на пациенти за COVID-19. Това ограничава потенциалната инфекция в здравното заведение.

Осигурете дезинфектант за ръце на алкохолна основа или места за миене с вода и сапун, леснодостъпни за здравни работници, пациенти и посетители.

Бъдете нащрек за всеки, който може да има симптоми като кашлица, треска, задух и затруднено дишане.

Заштите вашите работници

Бъдете готови! Уверете се, че вашите служители и тези на пунктовете за триаж са:

- Обучени относно важността, подбора и правилното използване на налични предпазни средства
- Обучени да забелязват симптоми на потенциална инфекция с COVID-19 и предлагат медицинска маска на лицата със съмнение
- Познават дефиницията на състоянието и имат разписание на стълките за поведение, налично и достъпно за справка в пункта за триаж
- Изолират случаите със съмнение незабавно
- Поддържат хигиена на ръцете /честа дезинфекция или изливане на ръцете/

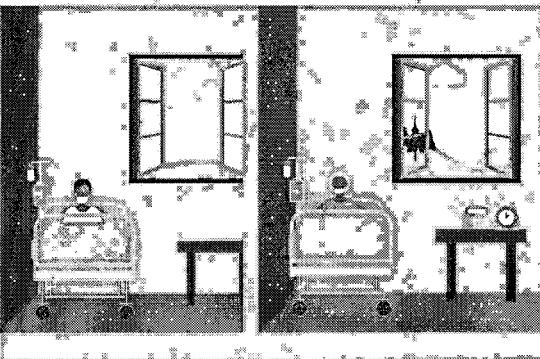
Новият коронавирус COVID-19

За: Ръководството на здравното заведение

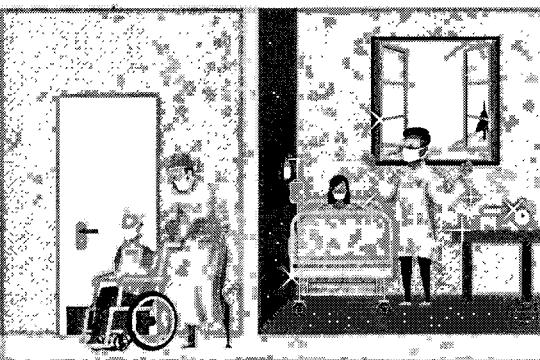
Управление на потока пациенти, съмнителни или потвърдени с коронавирус COVID-19

Персоналът трябва да носи предпазни средства, когато извършва скрининг на пациенти в пункта за триаж. Осигурете медицински маски на всички пациенти с припоминани симптоми или на такива, които съобщават за възможна инфекция с COVID-19.
Напомнете на всички пациенти да поддържат добра хигиена на ръцете и носилските техники.

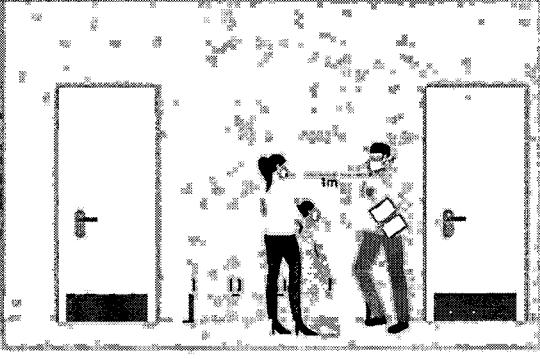
Управление при настаняване

-
- Незабавно изолирайте лицата със съмнение и потвърдените случаи
  - За да намалите стреса и беспокойството, обяснете на пациентите какво се прави и защо
  - Ако е възможно, настанете пациентите в единични стаи
  - Лицата със съмнение и потвърдените случаи трябва да бъдат държани отделно
  - Поддържайте най-малко 1 метър разстояние между всички пациенти
  - Не поставяйте повече от един пациент в едно болнично легло

Управление на околната среда

-
- Ограничете движението на пациентите в рамките на здравното заведение за намаляване на потенциалната инфекция в цялото заведение
  - Ако пациентът трябва да бъде преместен, планирайте преместването предварително: всички служители и посетители, които влизат в директен контакт с пациента, трябва да носят лични предпазни средства
  - Провеждайте редовно почистване и дезинфекция на околната среда
  - Поддържайте добра вентилация - ако е възможно отворени врати и прозорци

Управление на посещенията

-
- Ограничете броя на посетителите на пациент
  - Всички посетители трябва да носят нужните лични предпазни средства и техните посещения трябва да бъдат документирани

Новият коронавирус COVID-19

За: Ръководството на здравното заведение
**Предпазване от COVID-19
при работа**

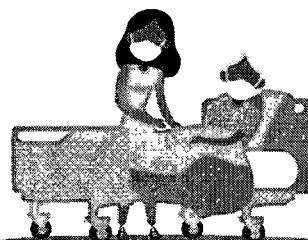

Следвайте указанията на вашето здравно заведение и говорете с колегите си за съгласуваните процедури за безопасност, свързани с COVID-19.

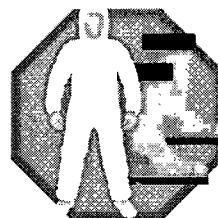
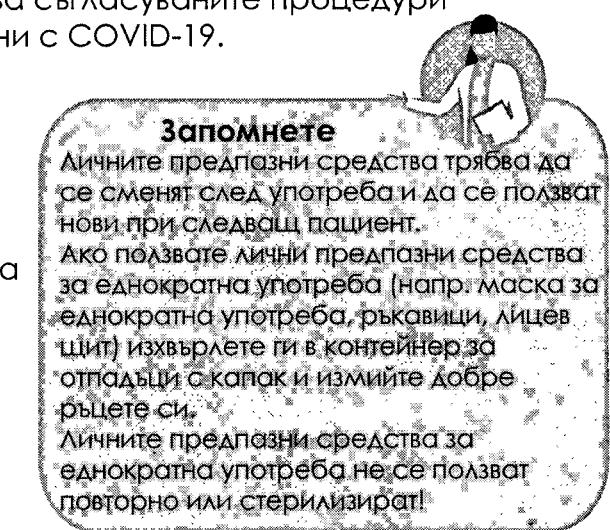

При влизане в стая с пациент със съмнение за или потвърден с COVID-19, ползвайте:

- ръкавици за еднокр. употреба
- престишка с дълъг ръкав
- медицинска маска, която покрива устата и носа
- защита на очите, напр. очила

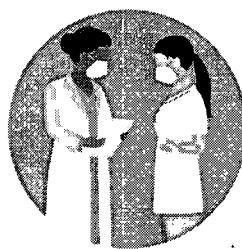
Ако извършвате процедура, създаваща аерозоли, като интубация, използвайте респиратор N95 - направете проверка на уплътнението!

Ботуши и защитни
гащеризони
не се изискват.

Запомнете

Не докосвайте очите, носа или устата си с ръкавици или голи ръце, докато не ги измиете правилно.

Ако започнете да кашляте, кихате или развивате треска след като сте работили с пациент, незабавно докладвайте за заболяването си до съответния орган и следвайте техните съвети.

Моите 5 правила за хигиена на ръцете

Почистете ръцете с дезинфектант на алкохолна основа или ги измийте със сапун и вода:

1. Преди да докоснете пациент
2. Преди да извършите чисти / асептични процедури
3. След риск от контакт с телесни течности
4. След докосване на пациент
5. След контакт с повърхности около пациент

World Health Organization
Western Pacific Region

WHO_WPRO

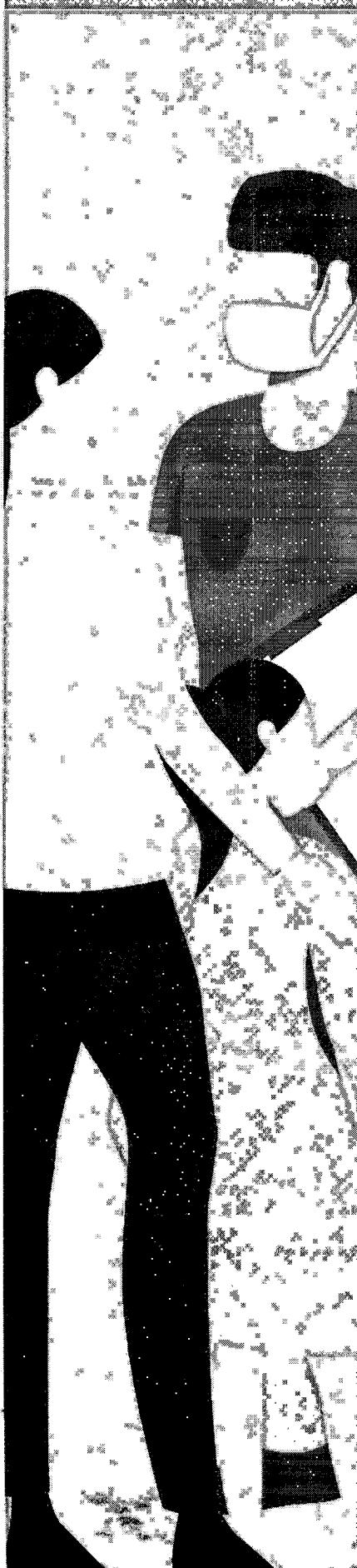
WHO_WPRO

WHO_WPRO

Новият коронавирус **COVID-19**

За: Здравни работници

Общуwanе с пациенти със съмнение или потвърден COVID-19

- Бъдете внимателни, учтиви и съпричастни
- Имайте предвид, че съмнителните и потвърдени лица със заболяване и всички, които ги придрожават, могат да бъдат в състояние на стрес или уплашени
- Най-важното, което можете да направите, е да изслушате внимателно въпросите и притесненията на лицата
- Използвайте местен език и говорете бавно
- Отговорете на всички въпроси и представете информация за COVID-19
- Вие може да нямате отговор за всеки въпрос: все още не всички факти за COVID-19 са известни и е добре да признаем това
- Ако е възможно, споделете информационни брошури с вашите пациенти
- Добре е да докосвате или подкрепяте лицата със съмнение или потвърдените пациенти, когато носите лични предпазни средства
- Съберете точна информация от пациента: име, дата на раждане, маршрут на пътуване, симптоми ...
- Обяснете процедурата на здравното заведение за COVID-19, като изолация и ограничения за посетители и следващите стъпки
- Ако пациентът е дете, приемете член на семейството или лице, което да го придружи, като той трябва да бъдат осигурени с подходящи лични предпазни средства и да ги ползват
- Предоставяйте нова информация на посетителите и семействата, когато е възможно.

Новият коронавирус COVID

За: Пациенти и посетители

Информационен лист за COVID-19

5 неща, които трябва да знаете

Какво е COVID-19?

COVID-19 е заболяване, причинено от нов коронавирус, какъвто не е бил идентифициран при хора.

Коронавирусите са голямо семейство от вируси, които се откриват както при животните, така и при хората.

Какви са симптомите на COVID-19?

В повечето случаи COVID-19 причинява симптоми като хрема, възпалено гърло, кашлица и треска. Заболяването може да протече по-тежко при някои хора и да доведе до пневмония или затруднения в дишането. В някои случаи инфекцията може да доведе до летален изход.

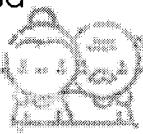
Как се разпространява COVID-19?

COVID-19 се разпространява най-лесно чрез близък контакт със заразен човек. Когато някой, който има COVID-19 кашля или киха се отделят малки капки и ако сте твърде близо, можете да вдишвате вируса.

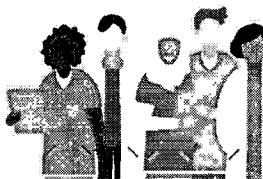
Кой е най-застрашен?

Все още има какво да се научи за това как COVID-19 засяга хората. Възрастните хора и лица с хронични заболявания като диабет и сърдечносъдови заболявания, вероятно са изложени на по-висок рисков от развитие на тежко заболяване.

What is the treatment for COVID?

По настоящем няма налично лечение или ваксина за COVID-19. Въпреки това, много от симптомите могат да бъдат лекувани.

f WHOWPRO

WHOWPRO

WHOWPRO

Превод и адаптация от НЦОЗА, Колабориращ център на СЗО по здраве при работа

5 препоръки за действие

Мийте ръцете си често

Мийте ръцете си със сапун и вода или, ако ръцете ви не са видимо мръсни, почистете ги с дезинфектант на алкохолна основа. Това ще премахне вируса; ако е попаднал на ръцете ви.

Покрийте устата и носа си със сгънат лакът или кърпа за еднократна употреба при кашлица и кихане.

Изхвърлете веднага използваната кърпа и измийте ръцете си със сапун и вода или използвайте дезинфектант на алкохолна основа. Това е начин да защитите другите от вирусите, отделяни при кашляне и кихане.

Ако е възможно, спазвайте разстояние от 1 метър с лице, което кашля, киха или има треска.

COVID-19 вероятно се разпространява най-лесно чрез близък контакт със заразен човек.

Избягвайте да докосвате очите, носа и устата си

Ръцете докосват много повърхности, които могат да бъдат замърсени с вируса. Ако докоснете очите, носа или устата с нечистви ръце, можете да прехвърлите вирус от повърхностите към себе си.

Ако имате температура, кашлица и затруднения при дишане, потърсете медицинска помощ. Позвънете и информирайте общо практикуващия си лекар или здравен център.

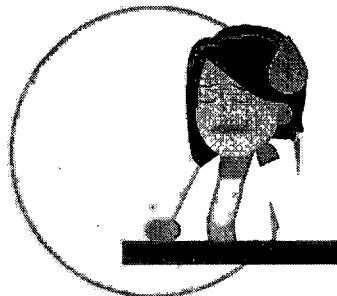

Винаги следвайте указанията за вашето здраве от здравни специалисти или здравните власти.

Новият коронавирус COVID-19

За: Целия здравен персонал

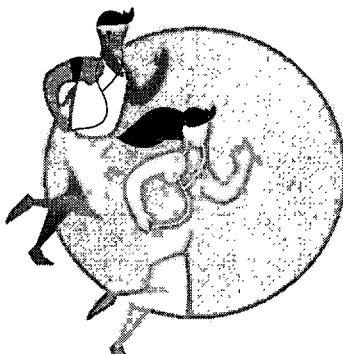
Справяне със стреса

**Нормално е да се чувствате тъжни,
стресирани или преуморени
по време на криза.**

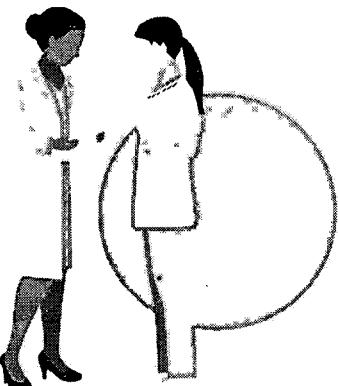
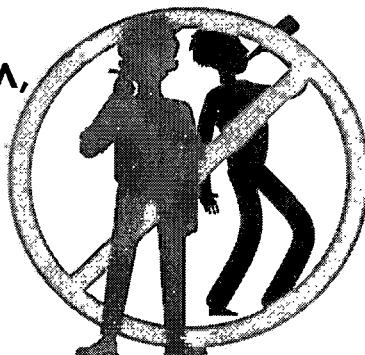

**Говорете с хората, на
които имате доверие
или с консултант.**

**Поддържайте здравословен начин
на живот: правилно хранене, сън,
физически упражнения и социални
контакти с приятели и семейството.**

**Не употребявайте алкохол,
цигари или психотропни
вещества за справяне с
вашите емоции.**

**Ако имате притеснения, говорете
с вашия ръководител и ако
започнете да се чувствате зле
незабавно уведомете Вашия лекар.**

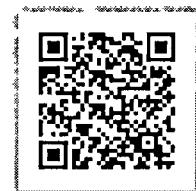

Новият коронавирус COVID-19

За: Целия здравен персонал

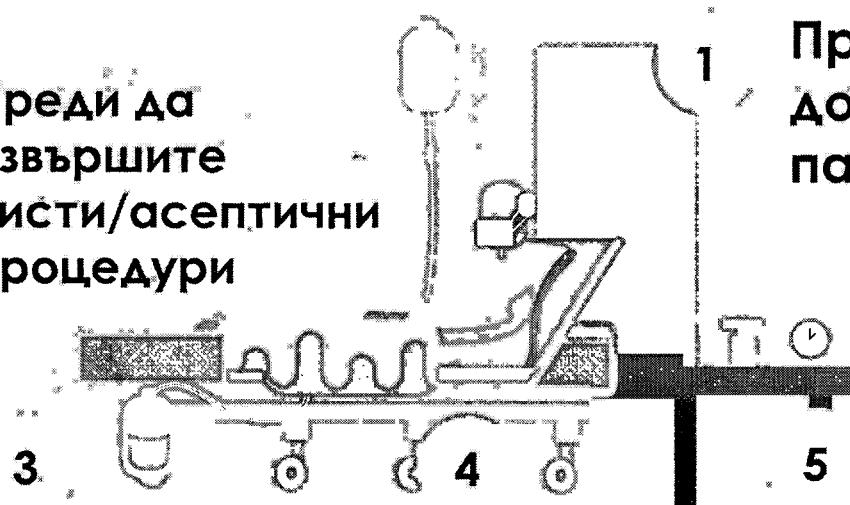
Моите 5 правила за хигиена на ръцете

Моите 5 правила за хигиена на ръцете

Почистете ръцете с дезинфектант
на алкохолна основа или измийте ръцете
със сапун и вода:

- 2 Преди да
извършите
чисти/асептични
процедури

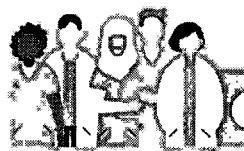

- 1 Преди да
докоснете
пациент

- 3 След риск от
контакт с телесни
течности

- 4 След
докосяване
на пациент

- 5 След контакт
с повърхности
около пациент

Превод и адаптация от НСОЗА, Колабориращ център на СЗО по здраве при работа

World Health Organization
Western Pacific Region